

Nr 360.

Av herr **Nilsson** i Landeryd **m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 204, angående minimipris å brödsäd m. m.*

I Kungl. Maj:ts proposition nr 204 föreslås bland annat, att riksdagen måtte medgiva, att utfästelse meddelas att vid inköp före den 1 juni 1919 för statens räkning av under år 1918 skördad, väl sorterad potatis, avsedd till matpotatis, priset icke må understiga 10 kronor 50 öre per 100 kilogram.

I de beräkningar angående produktionskostnaderna, som ligga till grund för propositionen, är bland annat upptaget, att för odling av potatis på ett hektar jord i mellan-Sverige skulle endast åtgå 46 mansdagsverken. Till odling av potatis hör höstplöjning av jorden, utkörning och spridning av naturlig gödsel, harvning av åkern och sättnings av potatisen, harvning, hästhackning, rensning, kupning och slutligen upptagning av potatisen, samt stackning eller transport till källare.

Vi vilja icke bestrida, att allt detta arbete möjligen, under synnerligen gynnsamma omständigheter och med användande av maskiner så långt detta låter sig göra, kan utföras på den angivna tiden. Men i allmänhet åtgår mycket mera arbetskraft för en dylik odling, och skall man — såsom produktionskommittén förutsatt och som vi anse vara riktigt — avväga priserna så, »att produktionskostnaderna täckas även hos de lantmän, vilka arbeta under mindre gynnsamma förhållanden än de, som i olika landsdelar kunna betraktas som medelgoda», då måste beräkningen av mansdagsverken vid potatisodling väsentligt höjas utöver det antal som kommittén beräknat.

En annan omständighet, som gör det synnerligen vanskligt att sätta potatispriset allt för lågt, är den benägenhet att i stor utsträckning odla foderrotfrukter, som säkerligen nu är utbredd bland lantmännen. Detta dels på grund av den knappa kraftfodertillgången, och

dels därpå att man anser sig ha större utsikter att få för egen räkning behålla foderrotfrukter än en del andra produkter. Fara är då för handen, att, om priset å potatis sättes allt för lågt, kan foderrotfruktsodlingen utökas på potatisens bekostnad. En sådan risk bör såvitt möjligt förebyggas, och detta anse vi kunna ske, genom att man ställer i utsikt ett sådant pris å matpotatis, att det verkligen fullt motsvarar produktionskostnaden jämte måttlig lön åt odlaren, även i mindre väl lottade bygder.

Vad priset å potatisprodukter (torkade potatisprodukter, potatisstärkelse och glykos) angår, föreslås icke någon höjning i det pris, som Kungl. Maj:t föreslagit, dels därför att dessa produkter kunna framställas av mindrevärdig potatis, och dels därför att staten — enligt det Kungl. förslaget — beträffande dem har inlösningssskyldighet och sålunda löper en betydande ekonomisk risk. Matpotatis däremot skall vara en »väl sorterad vara» och sålunda av prima beskaffenhet, vartill kommer, att staten beträffande den icke ikläder sig inlösningssskyldighet och sålunda ej heller ekonomisk risk.

På grund av vad sålunda framhållits, tillåta vi oss vördsamt hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att utfästelse meddelas, att vid inköp före den 1 juni 1919 för statens räkning av under år 1918 skördad, väl sorterad potatis, avsedd till matpotatis, priset icke må understiga 12 kronor pr 100 kg.

Stockholm den 10 april 1918.

Bernhard Nilsson.

Joh. G. Svensson.

A. V. Isaksson.

Karl Magnusson
i Sköfde.

Sig. A. Carlsson.

Karl Andersson
i Eliantorp.

Pehr Aug. Andersson.

E. Räj.

Cornelius Olsson.

David Norman.

K. A. Westman.

Gust. Odqvist.

J. A. Jonsson.

E. O. Magnusson.

Arthur Gustafsson
Rosenberg.

Karl Kahlström.

Sven Persson
i Fritorp.

K. J. Larsson.